

**EKR HITELESÍTETT ENERGIAMEGTAKARÍTÁSOK
PIACMONITORING JELENTÉSE
2022 Q3**

Készítette a MEKH megbízásából: HUPX Zrt.

Budapest, 2022. november 15.

Tartalom

1. Vezetői összefoglaló	3
2. Bevezetés	5
2.1. Módszertan	5
3. Az EKR rendszer jogi háttere, annak fejlődése, főbb mérföldkövei	6
4. Kötelezettségek bemutatása – Keresleti oldal	9
4.1. EKR bemutatása	9
4.2. Egyedi kötelezettségek elemzése	10
5. Nyilvántartásba vett HEM-ek elemzése – Kínálati oldal	12
5.1. HEM-ek a nyilvántartásban	12
5.2. Kínálati szereplők elemzése	12
5.3. Intézkedések típusai	14
5.4. Intézkedések élettartama	17
5.5. Korai csere	18
5.6. Alternatív szakpolitikák igénybevétele	18
6. Hitelesítő szervezetek	20
7. A kötelezettségek teljesülése, átruházása és ár indikációk	21
7.1. Átruházás	21
7.2. Árindikáció	21
7.3. Kötelezettségek teljesülése	22
8. EKR másodlagos piaci kitekintés	25

1. Vezetői összefoglaló

A piacmonitoring riport **első kiadása egyben egy módszertani kidolgozást is jelent, mely lerakja az alapjait egy rendszeresen megjelenő, a piaci szereplők, a szabályozó és a szakpolitikai döntéshozók számára naprakész információkat nyújtó EKR piaci áttekintésnek.** A dokumentum 2022. október 31-én rendelkezésre álló adatok alapján készült és az alábbi megállapításokra jutott a Hivatali nyilvántartás indulását követő 4 hónap alapján.

Kötelezettségek, a kereslet

- A veszélyhelyzeti rendelkezések miatt kiterjesztett, így 2021-2022-es időszakra megállapított kötelezettség mértéke **összesen 684 323 GJ (figyelembe véve a veszélyhelyzeti könnyítést is az üzemanyagkereskedők esetében), mely a két évre 830 keresleti szereplőt jelent.**
- A mennyiségek vizsgálatánál fontos, hogy a 2022-es kötelezettségek már a COVID időszakra eső, visszafogott fogyasztások alapján lettek meghatározva.
- Ahogy az energiakiskereskedelem, úgy az **EKR piac kötelezetti oldala is jelentősen koncentrált**, a 830-ból **799 szereplő mindössze a kereslet 7%-t jelenti.**

Hitelesített energiamegtakarítások, a kínálat¹

- **Október 31-én 763 048 GJ** elfogadott vagy függőben lévő hitelesített energiamegtakarítás (a továbbiakban: HEM) szerepelt a nyilvántartásban, mely a **teljes kötelezettség 112%-a.**
- 189 felhasználó² került be a rendszerbe, közülük 90 kötelezett volt október 31-én. Ez az összes kötelezett számához viszonyítva mindössze 11%.
- A **nem kötelezetti megtakarítások GJ-ra vetített aránya 25%-os.** Ez egyértelműen jelzi, hogy az **EKR nem csak közvetlenül a kötelezettek** ösztönzi, hanem harmadik fél által végrehajtott intézkedéseket is eredményez
- Október 31-ig a **2022-es projektek mindössze 16%-os arányt képviselnek**, várhatóan ez az arány növekedni fog az EKR Katalógus bővítését követően.

¹ A piacmonitoring jelentésben a kínálati oldalon a másfélszeres szorzóval való elszámolhatóság lehetősége nem került figyelembevételre. Ily módon a kínálati oldalon szereplő hitelesített energiamegtakarítások nyers adatnak tekinthető. A valóságban a másfélszeres szorzók hatása miatt a jövőbeli időszakok tekintetében a kötelezettek által a kötelezettségük teljesítésére rendelkezésre álló elszámolható energiamegtakarítás magasabb is lehet.

² Jogosult, kötelezett szerepében egyéni vállalkozás is megjelent.

- A 2021-es intézkedések GJ-ban vett 21%-át eredményezte katalógus szerinti intézkedés, 2022-ben ez az érték 41%, az intézkedések darabszáma tekintetében 2021-ben 33 %-os, 2022-ben 53%-os a katalógus szerinti megállapítás részaránya.
- Az intézkedéseken belül az **ipari folyamatok és a szállítás teszi ki az összes megtakarítás 74%-át, az épületszerkezeti megtakarítások** által eredményezett 620 GJ (0,08121%) a HEM-modulban szereplő megtakarítások **1 százalékát sem éri el.**
- Az **energiamegtakarítások több mint fele (53%, 406 211 GJ) legalább 10 éves élettartamú.**
- A nyilvántartott megtakarítások 5 PJ kumulált megtakarítást jelentenek.

Hitelesítő szervezetek

- A nyilvántartásba vett 83 szervezet közül **mindössze 26 cégnek jelent meg elfogadott vagy függőben lévő hitelesítése a nyilvántartásban 2022. október 31-ig.**
- A **mennyiség alapján TOP 5 szervezet hitelesítései a mennyiségek 80%-át lefedi.** Az intézkedések számát tekintve, ez 425 db, mely az összes intézkedésnek 71%-a.

Másodlagos piac

- **75 projektet érintő HEM jogosultság³ cserélt gazdát,** melyet 23 - kötelezettnek nem minősülő - jogosult és 3, már a nyilvántartásban szereplő kötelezett ruházott át 69 kötelezett számára.
- A vásárlók alapján a gyakorlatban **több elkülönülő felhasználási mód azonosítható, vannak tisztán átruházásból teljesítő és vannak portfóliót kezelő kötelezettek.**
- **Anonim árindikációk alapján jelenleg a HEM ~5 és 20 ezer Ft/GJ közötti értékkel rendelkezik,** míg a hitelesítő szervezetek a hitelesítést 500-3000 Ft/GJ közötti áron végzik el.

Kötelezettségek teljesülése

- A teljesülést a 2021-22 évek viszonylatában vizsgáltuk a három évnél hosszabb élettartamú többlet megtakarítások másfélszeres figyelembevétele nélkül.
- A másfélszeres szorzó nélkül **74 kötelezett teljesítette a 2021-2022. évi kötelezettségét, és ezen felül 69 kötelezett részteljesített.** A másfélszeres szorzót figyelembe véve, ők már a 2023. évi kötelezettségük teljesítésén dolgoznak.
- **667 db, többnyire kis kötelezett még nem teljesített, az ő kötelezettségük 33 TJ.**
- Nem kötelezett első jogosultak nevén van 125 TJ és a kötelezettekénél is van 147 TJ megtakarítás többlet. Ezek az adatok a szervezett piac potenciálját mutatják.
A 2021-2022 években kis kötelezettségű szereplők is fontosak az energiahatékonysági piac számára, mivel a kötelezettségük 2024-re a 2021. évi kötelezettség tízszeresére növekszik. **A teljesülési adatok alátámasztják a szervezett piac létrehozásának fontosságát.**

Tagállami teljesülés tekintetében megállapítható, hogy az EKR-ben célként kitűzött 88 PJ halmozott energiamegtakarításból 2030-ig a **2022. október 31-i adatok alapján 5 PJ-t teljesítene a rendszer.**

³ HEM jogosultság: egy projektből származó hitelesített energiamegtakarítás mint vagyoni értékű jog és felosztása, valamint a projekt közös megvalósítása esetén a rész-energiamegtakarítás, mint vagyoni értékű jog.

2. Bevezetés

A piacmonitoring riport célja, hogy olyan elemzéssel járuljon hozzá a hazai Energiahatékonysági Kötelezettségi Rendszer (EKR) keretrendszer megértéséhez és annak fejlődéséhez, mely az összefüggéseket és a működési elveket is képes feltárni és rendszerezni a vizsgált időszak adatai alapján.

Az EKR keretében a kötelezett felek (villamosenergia-kereskedők és villamosenergia egyetemes szolgáltatók, földgázkereskedők és földgáz egyetemes szolgáltatók, közlekedési célú üzemanyagot kiskereskedelemben értékesítők) a kötelezettség teljesítéséhez szükséges energiamegtakarítás mennyiségét a végső felhasználók körében elvégzett és/vagy harmadik felektől származó hitelesített energiamegtakarításon keresztül érhetik el.

A hitelesített energiamegtakarítások nyilvántartásának bevezetése lehetővé tette a hazai energiamegtakarítási piac, a hitelesített energiamegtakarítások naprakész nyomon követését. A hatékony monitoring rendszer nélkül, az országos célok nem teljesülhetnek, hiszen az EKR adja az ország kumulált energiafogyasztási megtakarításának 26 százalékát⁴.

A dokumentumban bemutatásra kerülnek a kötelezettek és egyéb szereplők által véglegesített, hitelesítő szervezetek által hitelesített intézkedések és az azok alapján levonható következtetések. A riport elsődleges funkciója rendszeresen információként szolgálni a döntéshozóknak és a piaci szereplőknek az EKR fejlődése érdekében, azonban nem célja konkrét javaslatok és ajánlások megfogalmazása.

2.1. Módszertan

A módszertan alapja, hogy a Hivatal szakembereivel azonosított témakörök (pl. a kötelezettségek megoszlása, az auditok típusai, az intézkedések kategorizálása, az élettartam témaköre, kötelezettségek teljesítésének státusza), illetve szereplői szegmensek függetlenül, majd a lehetőségekhez mérten összefüggésben kerüljenek elemzésre.

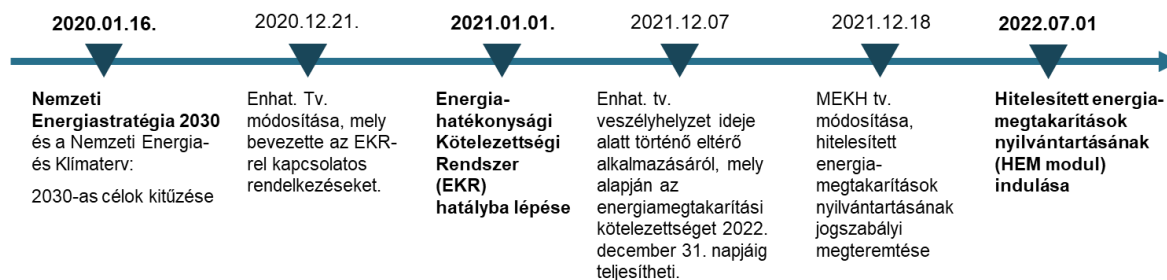
A kötelezetteket két részre osztja a módszertan, alapvetően a kirótt kötelezettségek mennyisége szerint, tekintettel arra, hogy az EKR felépítéséből fakadóan különböző szereplőket (multinacionális nagyvállalatok és családi vállalkozások) kezel egyidejűleg, akiknek jelentősen eltér a működési környezetük és logikájuk. A riport így megkülönböztet kis, 1000 GJ alatti és nagy, 1000 GJ feletti szereplőket.

Az elemzések három adatforrásra támaszkodnak, egyrészt a kötelezettségi adatok, másrészt a nyilvánosan elérhető hitelesítő szervezetek névjegyzéke, végül a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalról szóló 2013. évi XXII. törvény (a továbbiakban: MEKH tv.) szerinti hitelesített energiamegtakarítások nyilvántartása (HEM modul), annak 2022. október 31-el záródó adatai. A megállapításokat a három adatforrás feldolgozásával, azok összeegyeztetésével teszi meg a dokumentum.

A piacmonitoring riport elsődlegesen anonim kimutatásokat és eredményeket tartalmaz, azonban a piacelemzéshez módszertani szempontból elengedhetetlen volt a kötelezettségi és nyilvántartás aktivitási adatok összefűzése szereplőnként a szakpolitika és a kötelezettségek teljesülésére vonatkozó érdemi konklúziók érdekében.

⁴ Vedres Péter – Ringhoffer Örs István: Az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer költségeinek előrejelzése, Közgazdasági szemle, LXIX. Évf., 2022. május (597–624. o.)

3. Az EKR rendszer jogi háttere, annak fejlődése, főbb mérföldkövei

1. ábra Jogi háttér változásai

Az Európai Parlament és Európai Unió Tanácsa 2012. október 25-én fogadta el a 2012 decemberében hatályba lépett energiahatékonysági irányelvet, mely a tagállamok számára előírta indikatív nemzeti energiahatékonysági célkitűzések bevezetését annak biztosítása érdekében, hogy az EU megvalósítsa az energiafogyasztás 2020-ig 20%-kal történő csökkentésére vonatkozó kiemelt célkitűzését. Ebben már megjelent az EKR lehetőségének a bevezetése, de emellett/ehelyett alternatív szakpolitikai intézkedések is alkalmazhatóak voltak. A tagállamok jogosultak voltak e minimális előírásoknál még szigorúbb szabályokat hozni az energiamegtakarítási célok elérése érdekében. Magyarországon a megfelelő törvényi szabályozás létrehozására az Enhat. tv-ben került sor, ám ekkor még nem került bevezetésre az EKR.

A „Tiszta energia minden európai polgár számára” című javaslatcsomag részeként módosításra került a 2012/27/EU energiahatékonyságról szóló irányelv is (2018/2002/EU irányelvet 2018. december 11-én fogadta el az Európai Parlament és Tanács), amely 2030-ig uniós szinten legalább 32,5 százalékos energiamegtakarítás megvalósítását írta elő. Ahogy a 2020-as tervekben sem, úgy a 2030-ra vonatkozó távlati tervekben sem szerepelnek kötelező célkitűzések a tagországok számára. A tagállamoknak azonban nyilatkozniuk kell a 2030-ig teljesítendő indikatív nemzeti energiahatékonysági célkitűzéseikről és hozzájárulásairól.

Magyarország Kormánya ennek következtében 2020. január 16-án hirdette ki az új Nemzeti Energiastratégiát és a Nemzeti Energia- és Klímatervet, amelyekben 2030-ig határozta meg a hazai energiaszektor átalakítását célzó célkitűzéseket és az azok elérését szolgáló legfontosabb intézkedéseket. Ezek a dokumentumok fontos rendelkezéseket tartalmaztak arról, hogy a 2012/27/EU energiahatékonyságról szóló irányelvben meghatározott tagállami kötelezettséget milyen eszközökkel kívánja Magyarország teljesíteni. Ennek költségvetés megvalósítását már az EKR bevezetésével tervezték biztosítani.

Emiatt az Országgyűlés 2020. december 21-én elfogadta a Magyarországon az egyes energiahatékonysági tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi CLX. törvényt, mely az Enhat. Tv-be vezette be az EKR-rel kapcsolatos rendelkezéseket, amelyek 2021. január 1-jén léptek hatályba, így az EKR magyarországi elindulása is erre a napra datálható. A törvénymódosítás alapján az EKR kötelezetti köre a Vet. és a Get. szerinti villamosenergia- és földgáz-kereskedelmi és egyetemes szolgáltatói engedélyesekre, valamint a közlekedési célú üzemanyagot végső felhasználók részére értékesítő gazdálkodó szervezetekre terjed ki. Az Enhat. tv. 15. §-a pedig meghatározza a kötelezettségek mértékét, melyeket a kötelezetteknek el kell érniük az adott évben. Az egyes kötelezettek vonatkozásában a Hivatal

határozatban állapítja meg a tárgyévben esedékes energiamegtakarítás mértékét a tárgyévet megelőző év november 30. napjáig az Enhat. tv. 15/C. § (1) bekezdése alapján.

A 15/A. § (1) bekezdése alapján fontos eleme lett a rendszernek, hogy az energiahatékonyság-javító intézkedésekkel, beruházásokkal elért energiamegtakarítás mértékét a MEKH elnökének e törvény végrehajtására kiadott rendeletében meghatározott jegyzék alapján, illetve ennek hiányában energetikai auditor vagy energetikai auditáló szervezet által kiállított energetikai audit alapján kell meghatározni. Ezt követi elsődleges ellenőrzésként az energiamegtakarítás hitelesítése.

Az Enhat. tv. **a hitelesített energiamegtakarítást (HEM) egy korlátozottan forgalomképes vagyoni értékű jogként határozza meg, ezzel megteremtve a HEM-ek másodlagos piacát** és ezzel kapcsolatban leszögezi, hogy ez csak a kötelezett fél részére ruházható át. A nem hitelesített vagy a Hivatal által érvénytelenített energiamegtakarítás átruházása, valamint az energiamegtakarítás nem kötelezett félnek minősülő vevő részére történő átruházása pedig semmisnek minősül. A Kormány feladata az Enhat tv. 15/B. § (4) bekezdés alapján, hogy rendeletben állapítsa meg a HEM-ek szervezett piacon történő átruházásának részletszabályait, melyre eddig még nem került sor.

Az Enhat. tv. 15/D. § (2) bekezdése mondja ki, hogy a Hivatal a kötelezett felekre vonatkozó energiahatékonyság-javító intézkedéseket és energiamegtakarítási adatokat folyamatosan, visszakövethetően, a kötelezett felek számára hozzáférhető módon nyilvántartja. Ennek és a másodlagos piac támogatása érdekében indokoltá vált, hogy a hitelesített energiamegtakarítások nyilvántartását törvényi szinten jogszabály állapítsa meg. Az egyes energetikai és közlekedési tárgyú, valamint kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2021. évi CXXXVI. törvény vezette be a MEKH tv-be ezen szabályokat, melyek 2022. július 1-jén léptek hatályba. Az új 3/C. fejezet elsőként meghatározza azt, hogy mi az energiamegtakarítás, valamint azt, hogy ki az energiamegtakarítás jogosultja, végül konkrét előírásokat tartalmaz a Hivatal online felületén található nyilvántartással kapcsolatban.

A MEKH tv. 5/K. § (1) bekezdése szerint a Hivatal online felületen - a HEM-ek nyilvántartásában - tartja nyilván az energiamegtakarításnak, valamint az energiamegtakarítás jogosultjának a Hivatal elnökének rendeletében meghatározott - személyes adatnak nem minősülő - adatait. **A megtakarítás adatait (melyet a 17/2020 (XII. 21.) MEKH rendelet részletesen listáz) a hitelesítő szervezet az energiamegtakarítás hitelesítését követően haladéktalanul felvezeti a Hivatal online felületén.** A (2) bekezdés alapján a HEM **jogosultjának személyében bekövetkező változást (másodlagos piaci átruházást) az átruházó köteles haladéktalanul bejelenteni** az (1) bekezdés szerinti online felületen. Az Enhat. tv. 5/L. §-a pedig azt mondja ki, hogy a HEM-ek nyilvántartásában szereplő, egy adott évre elszámolható energiamegtakarítás adatait, ideértve a HEM természetes személy jogosultjának nevét és címét a Hivatal a következő év március 31-ig az energiahatékonysági tájékoztató honlapján elérhetővé teszi.

Az Enhat. tv. 15/D. § (7) bekezdése szerint a kötelezett felek által bejelentett energiamegtakarítás alapját képező egyes energiahatékonyság-javító intézkedések reprezentatív módon kiválasztott, statisztikailag jelentős részét a Hivatal ellenőrzi, ennek mértékét a Hivatal éves ellenőrzési tervben határozza meg. A jelenlegi szabályozás alapján, ha a Hivatal az ellenőrzés során megállapítja, hogy a bejelentett energiamegtakarítás, vagy annak egy része nem megfelelően került megállapításra, azt érvényteleníti, melynek következménye, hogy azt a kötelezettség teljesítése során nem lehet elszámolni. Emellett a

Hivatal a hitelesítő szervezetre az érvénytelenítéssel érintett 1 GJ energiamegtakarításonként 10 000 Ft mértékű bírságot szab ki. A Hivatal akkor is érvényteleníti az energiamegtakarítást, ha a kötelezett fél a Hivatal ellenőrzése során kért adatot nem adja meg, vagy bármely más módon nem működik együtt.

Az Enhat. tv. veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 671/2021. (XII. 2.) Korm. rendelet 1. §-a alapján az energiamegtakarítási kötelezettséget a kötelezett fél 2022. december 31. napjáig teljesítheti. A teljesítés bejelentésének határideje az Enhat. tv. rendelkezései alapján 2023. március 31. A 2. § úgy rendelkezik, hogy az Enhat. tv. 15/F. §-ában foglaltaktól eltérően a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal 2023. március 31. napjáig a nem teljesített energiamegtakarítási kötelezettség után bírságot nem szab ki. A fentiek miatt sok kötelezettség teljesítése még nem került lejelentésre. A kisbenzinkutaknak a vidéki ellátásbiztonság garantálása érdekében történő támogatásáról szóló 84/2022. (III. 5.) Korm. rendelet 7. §-a vészhelyzeti intézkedésként könnyítést tartalmaz a közlekedési célú üzemanyagot végső felhasználók részére értékesítő jövedéki kiskereskedők számára, azzal, hogy mentesülnek a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal 2022. évre vonatkozó határozatában jövedéki kiskereskedőként folytatott értékesítési tevékenységük alapján megállapított energiamegtakarítási kötelezettség 83%-ának teljesítése alól.

A Hivatal emellett kidolgozott egy jegyzéket (későbbiekben katalógusként hivatkozunk rá), melynek célja a leggyakoribb, sztenderdizálható energiahatékonyság-javító intézkedések elszámolása. A jegyzéket a Hivatal fél évente felülvizsgálja és minden év június 30-ig, valamint december 31-ig küldi meg az energiapolitikáért felelős miniszter részére előzetes véleményezés érdekében. A jegyzék a végfelhasználási energiamegtakarítással kapcsolatos adatszolgáltatásról szóló 17/2020. (XII. 21.) MEKH rendelet I. mellékleteként jelent meg 2021. szeptember 20-án. A jegyzék első jelentős revíziója 2022. november 4-én került közzétételre.

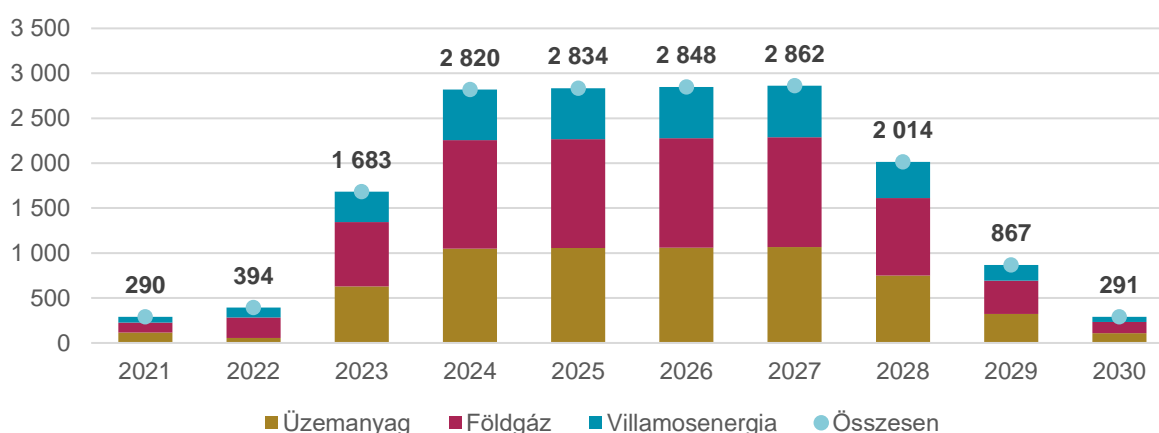

4. Kötelezettségek bemutatása – Keresleti oldal

4.1. EKR bemutatása

A Nemzeti Energiastratégia 2030, kitekintéssel 2040-ig című dokumentumban kerül először említésre, hogy 2030-ban a hazai végső energiafogyasztás nem haladhatja meg a 2005-ös, 785 petajoule-os (PJ) szintet. Ezen nevesített célok eléréséhez viszont legalább évi 7 PJ-nyi új energiamegtakarítást szükséges elérni, amely cél elérését az EKR jelentősen támogatja, **a szakpolitika 2030-ig 88 PJ halmozott megtakarítást vár el, mely az európai törekvések mentén tovább növekedhet a következő években (pl. Fit for 55 javaslatcsomag elfogadása).**

A kötelezettségek becslése 2021-2030 [TJ]

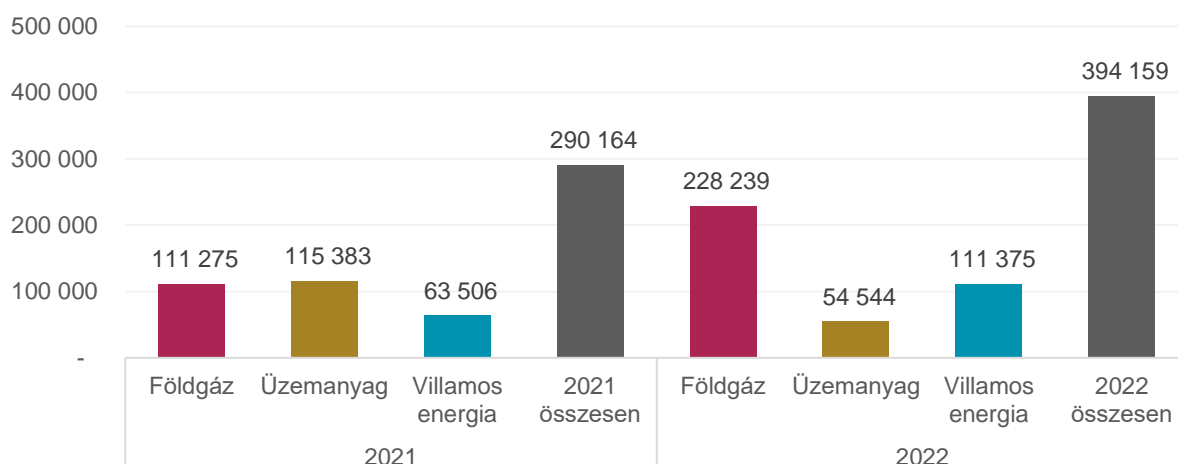

1. ábra Kötelezettségek iparági bontása 2021-2030

A kötelezettség mértéke az adott évet megelőző második évben a kötelezett által hazai végfelhasználóknak értékesített energiamennyiség arányában van megadva. Az egyes években elvárt megtakarítási arányoknak megfelelő kötelezettségek a MEKH által kerülnek határozatban megállapításra a kötelezettek számára.

A 2021-es év volt az első kötelezeti időszak, erre az évre meghatározott kötelezettségi mennyiség 290 919 GJ volt, melyet 750 kötelezettnek kellett teljesítenie. Az első időszak a 3. fejezetben részletezetteknek megfelelően egy összetett, **2021-2022-es időszakká bővült a vészhelyzeti rendelkezések miatt. Erre a két évre 830 kötelezett lett megjelölve, összesen 684 323 GJ kötelezettséggel.**

Iparági kötelezettségek mértéke (GJ)

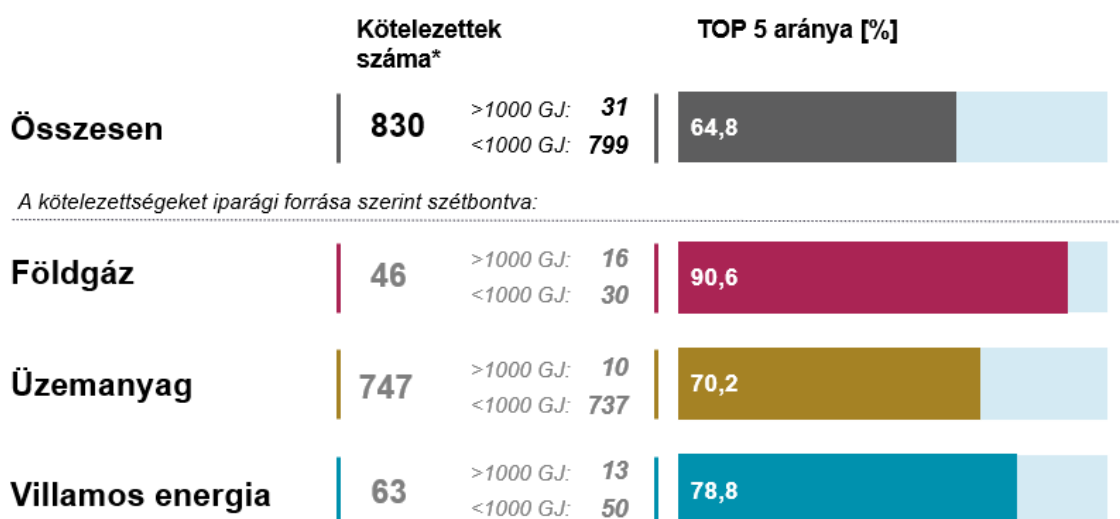
2. ábra Kötelezettségek megoszlása iparágonként 2021-2022 (GJ)

Az üzemanyag kereskedők esetén a 3. fejezetben kifejtett módosítások alapján csökkentésre került a kötelezeti mennyiség. A módosítás mellett egyéb gazdasági hatások is megjelennek, hiszen a 2020-as év alacsony villamos energia fogyasztása⁵, mely elsősorban a COVID-leállásokhoz köthető, hatást gyakorolt a végfelhasználás mértékére, így a kereskedők kötelezettségeire a 2022-es év esetén.

A 2021-2022-es kötelezettségek iparágak szerinti megoszlása:

- Üzemanyag: 169 927 GJ
- Földgáz: 339 514 GJ
- Villamos energia: 174 881 GJ

4.2. Egyedi kötelezettségek elemzése

4. ábra Kötelezettségek megoszlása iparágonként, a több iparágban is aktív szereplőket kötelezettségük forrása szerint több felé osztva

⁵ <http://mekh.hu/2021-ben-oteves-csucsot-dontott-az-eves-hazai-villamosenergia-fogyasztas> A villamosenergia-fogyasztás dinamikus bővülése 2020-ban a pandémia következtében hozott korlátozó intézkedések miatt megtört, az elmúlt öt év legalacsonyabb értékeit produkálta.

Jelenleg 799 cég **(az összes cég 96%-a)** tartózkodik az 1000 GJ alatti kötelezeti sávban (elemzésünkben őket a kis kötelezettek közé soroljuk), **akik kizárólag a kötelezettségek 7%-ért felelnek (45 980 GJ)**. Az 1000 GJ feletti kötelezeti sávban 31 cég található, őket nevezzük nagy kötelezetteknek. A 2021-2022-es kötelezeti időszakban ők felelősek 638 343 GJ megtakarításért.

A fentiek alapján látható, hogy az EKR által megteremtett piacon **koncentrált keresleti piac** alakul ki, melyből fakadóan a másodlagos piac részletszabályai és szabályozottsága **jelentős hatással lehetnek a rendszer, mint szakpolitikai eszköz költséghatékonyságára.**

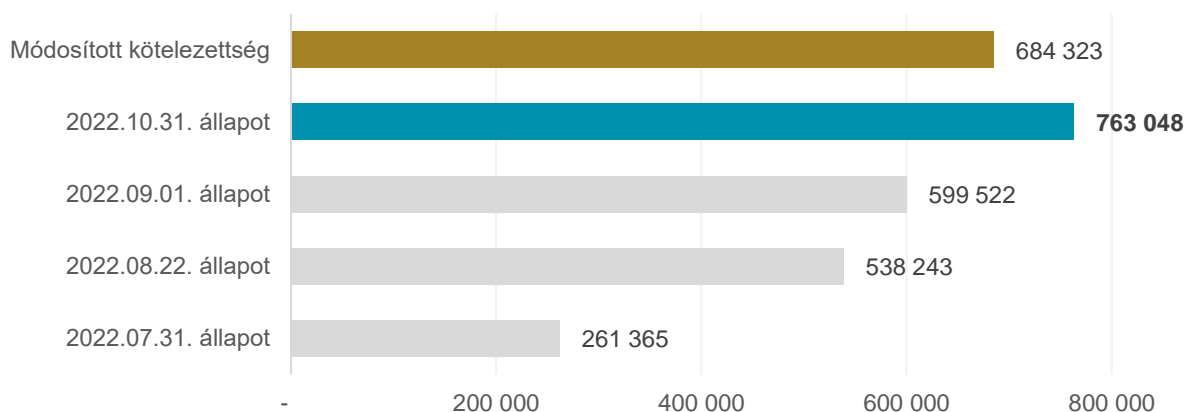
5. Nyilvántartásba vett HEM-ek elemzése – Kínálati oldal

Az EKR másodlagos piacának kínálatát a HEM-modulban szereplő hitelesített energiamegtakarítások jelentik, ezeknek a tulajdonságait, a kapcsolódási pontjait vizsgálja az alábbi fejezet. Az adatok alapján fontos konklúziók vonhatók már le a szakpolitika elmúlt időszaki eredményességére is, hiszen a nyilvántartásba az intézkedések néhány szakmai paramétere (pl. megtakarítás időtartama, intézkedés típusa, audit típusa stb.) is bekerül a jogszabályoknak megfelelően.

A nyilvántartásba vett megtakarításokat a végfelhasználási energiamegtakarítással kapcsolatos adatszolgáltatásról szóló 17/2020. (XII. 21.) MEKH rendelet alapján elérhető adatok mentén elemzi a riport.

5.1. HEM-ek a nyilvántartásban

A Nyilvántartásban szereplő mennyiségek alakulása (GJ)

5. ábra Nyilvántartásban lévő megtakarítások GJ mennyiségének alakulása

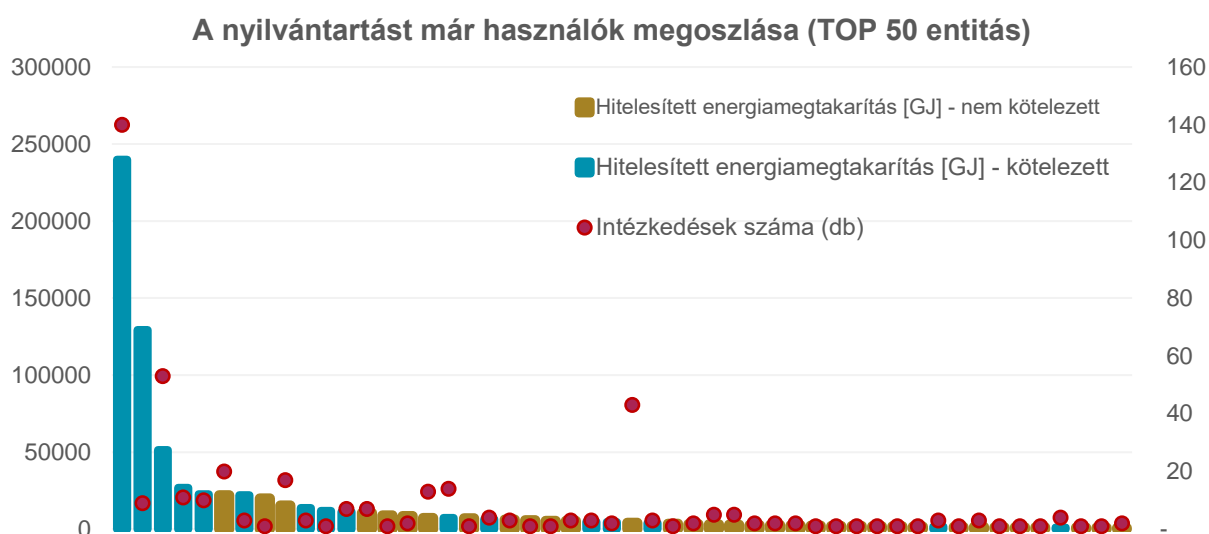
A nyilvántartásba feltöltött HEM-ek összege közelíti a 2021-2022-es időszak kötelezetti értékét. Az 5. ábrán látható, hogy az első két hónapban meredeken növekedett a nyilvántartott HEM-ek mennyisége. 2022 október 31-én **763 048 GJ elfogadott vagy függőben lévő HEM szerepelt a nyilvántartásban, mely 112%-os teljesülést jelent.** Azonban, ahogy korábban utalt rá a riport, ez nem egyenlően oszlik el a kötelezettek közt, melyet később részletesen is elemez a riport.

5.2. Kínálati szereplők elemzése

A nyilvántartás elindítása és működése óta (2022.07.01-től) **189 felhasználó⁶ került be a rendszerbe HEM bejelentéssel keresztül, közülük 90 volt kötelezett október 31-én.** Utóbbi az összes kötelezett számához viszonyítva mindössze 11%.

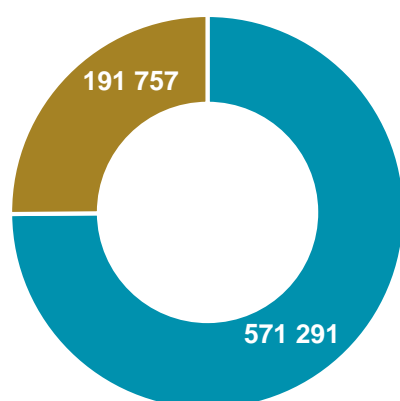
A legkisebb összmegetakarítás, mely egy cégnél jelent meg 2,44 GJ, míg ezzel szemben a **legtöbb HEM-mel rendelkező felhasználónál 239 841 GJ HEM volt, amely 140 db jogosultságból áll össze,** tehát a kínálat 31%-a egy szereplőnél összpontosult. Ennek jogosultja a TOP10 kötelezett közé tartozik. A nyilvántartásból kiolvasható, hogy egy felhasználó átlagosan 4037 GJ megtakarítással rendelkezik.

⁶ Jogosult, kötelezett szerepében egyéni vállalkozás is megjelent.

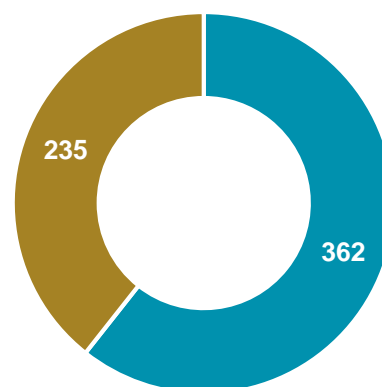

6. ábra Nyilvántartás - megtakarítás és intézkedés szerint

Hitelesített megtakarítás (GJ)

Jogosultságok száma

■ 2021-2022 kötelezett ■ 2021-2022 nem kötelezett

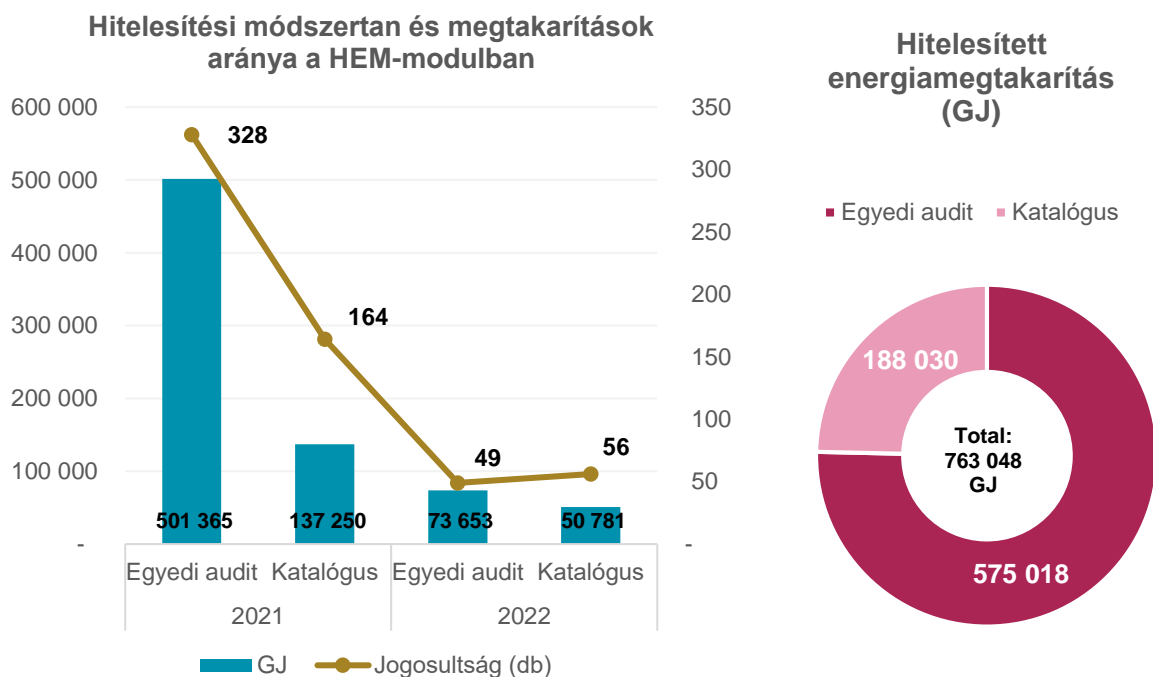
7. ábra Hitelesített megtakarítások és jogosultságok megoszlása (GJ)

A felhasználók közti megoszlásból látszik, hogy a kötelezettségekhez hasonlóan koncentrált a kínálati oldal is, **a TOP 3 szereplő rendelkezik a megtakarítások 55%-ával**, a TOP 10 a 74%-kal. A kötelezett és nem-kötelezetti viszonylatot vizsgálva a megtakarítások vonatkozásában megállapítható, hogy a legtöbb megtakarítással rendelkezők közül a hatodik helyen áll az első nem-kötelezett, amely egy hitelesítő szervezet, jogosultságai pedig saját maga által hitelesített jogosultságokból állnak.

A teljes megtakarításhoz képest a **nem kötelezetti megtakarítások GJ-ra vetített aránya 25%**, az intézkedések számát tekintve pedig 39% a nem kötelezettek aránya, ami igazolja a nem-kötelezetti szereplők bevonásának sikerét és egyúttal indokoltságát az EKR-be.

Ez jelzi, hogy az EKR nem csak közvetlenül a kötelezetteket ösztönzi, hanem harmadik fél által végrehajtott intézkedéseket is eredményez növelve a másodlagos piacon elérhető mennyiségeket.

5.3. Intézkedések típusai

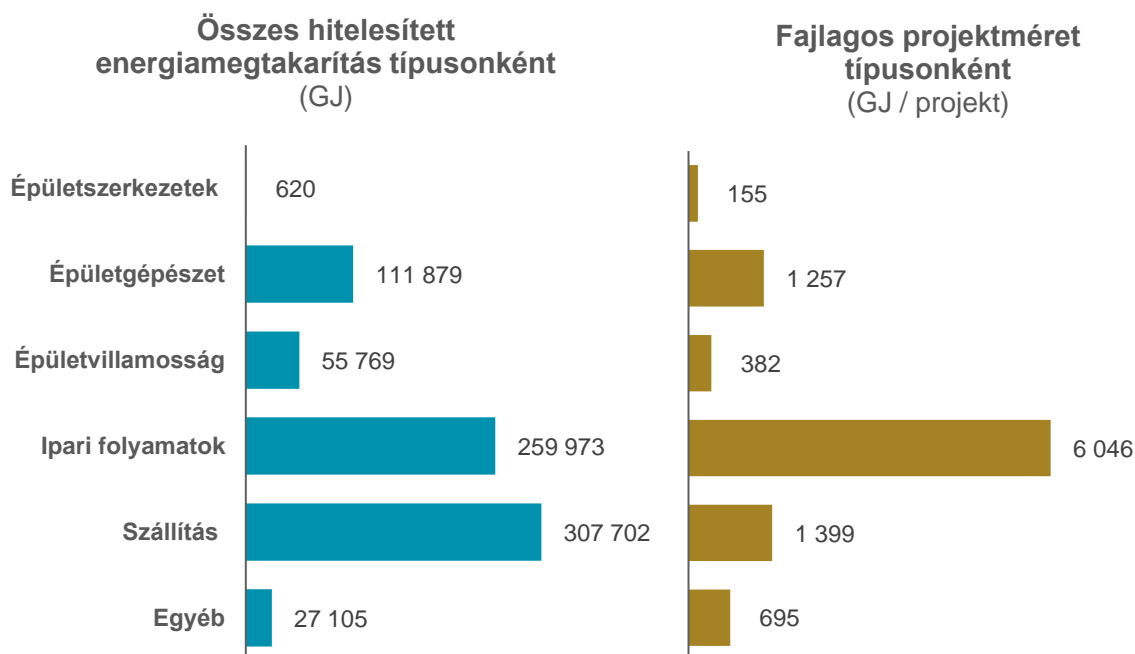
8. ábra Jogosultságok megoszlása hitelesítés szerint (db és GJ)

Az elért energiamegtakarítási mérték megállapításának módja szerinti megoszlást vizsgálva láthatjuk, hogy a **2021-es intézkedések GJ-ban vett 21%-át eredményezte katalógus szerinti intézkedés, míg ez az arány az alacsonyabb mennyiség ellenére is 2022-ben már jóval kiegyenlítettebb lett, 41 százalékra módosult.** A 2021-es adatok alapján a katalógus szerinti megállapítás bővülése várható, tekintettel arra, hogy a két kategóriában az átlagos intézkedésméret hasonló mértékű (feltételezve azt, hogy hosszabb távon a komplex nagy megtakarítások fognak egyedi audit kategóriákban maradni, míg az átlagos mértékű intézkedések katalógusba illeszthetők). 2022. október végéig a HEM-ek 75%-a energetikai audittal alátámasztva készült, azonban az auditok döntő része az intézkedés jegyzék módszertanát követte. A kezdetben kis számú hitelesítő a jelentős szankcionálás kockázata miatt ragaszkodott hozzá, hogy egy energetikai audit részletességével megvizsgálja a hitelesítendő intézkedéseket. A hitelesítő szervezetek számának bővülésével és a hitelesítési gyakorlat, tapasztalat kialakulásával az auditok arányának csökkenésére számítunk. A katalógus továbbfejlesztése is segíti, hogy az EKR szereplők hitelesítési és adminisztrációs költségei csökkenjenek.

A 2022. október 31-ig nyilvántartásban található **HEM-ek csupán 16%-a származik 2022-es teljesítésből.** Az arányokat nézve, illetve a 2021-es teljesítés alapján várható, hogy még számos 2022-es HEM-et fognak a nyilvántartásba feltölteni.

Az intézkedések 2021 és 2022 közti megoszlása tekintetében röviden arra lehet következtetni, hogy **2022. október 31-ig a 2022-re indított projektek még többségében nem kerültek hitelesítésre. Ebben közrejátszhatott az elhúzódtat katalógusbővítés,** amennyiben év végéig sikerül bővíteni a katalógust, az ugyancsak megemelheti az év végére a katalógus alapján létrehozott intézkedések arányát.

9. ábra Intézkedések típusai közti megoszlás

A nyilvántartásban minden megtakarításhoz megadásra kerül az intézkedés kategóriája. **A kategóriák alapján 39 intézkedést lehet megkülönböztetni**, melyek hat nagy csoportra oszthatók (épületszerkezetek, épületgépészet, épületvillamosság, ipari folyamatok, szállítás, egyéb). A lenti vizsgálatok során táblázatban az intézkedések kategóriáihoz rendeltük hozzá a megtakarítási értékeket és a projektszámokat. A nyilvántartásban szereplő projektek alapján (541 db) átlagoltuk az értékeket, így megkapva a fent olvasható TOP 5 összesítését. **Az ipari beruházások eredményezik jelenleg a legnagyobb energiamegtakarításokat.**

Az intézkedéseken belül az ipari folyamatok és a szállítás teszi ki az összes megtakarítás 74%-át. A legnagyobb fajlagos megtakarítást hozó intézkedés az ipari folyamatokon belül a gőzrendszerekkel kapcsolatos egyéb intézkedések.

A TOP 5 kategóriákra vetített projektek átlagos megtakarításai	Hitelesített megtakarítás (GJ)	Projekt (db)	Projekt átlag (GJ)
4203 - Ipari folyamatok - Gőz - Egyéb	106 652	5	21 330
2104 - Épületgépészet - Fűtési rendszer - Hőszivattyú beépítése	30 446	2	15 223
4104 - Ipari folyamatok - Sűrített levegő - Kompresszor cseréje	14 374	2	7 187
5101 - Szállítás - Személyszállítás - Személyszállító jármű cseréje	6 938	1	6 938
4404 - Ipari folyamatok - Termelési folyamatok - Egyéb	59 732	9	6 637

10. ábra Az öt legnagyobb fajlagos megtakarítást eredményező intézkedés kategória

A fajlagos számokon felül érdemes megnézni, hogy mely kategóriába eső projektek eredményezték a **legnagyobb összmegetakarítást, amely szempontból az első két helyen szállítási kategória végzett**, összesen 182 projektben.

Az öt legnagyobb megtakarítási összeget eredményező intézkedés típus	Hitelesített megtakarítás (GJ)	Jogosultság (db)	Projekt (db)
5204 - Szállítás - Teherszállítás - Egyéb	134 632	135	116
5201 - Szállítás - Teherszállítás - Teherszállító jármű cseréje	128 239	82	66
4203 - Ipari folyamatok - Gőz - Egyéb	106 652	6	5
4404 - Ipari folyamatok - Termelési folyamatok - Egyéb	59 732	9	9
3101 - Épületvillamosság - Világítás - Beltéri fényforrás, lámpatest cseréje	41 228	74	72

11. ábra Az öt legtöbb megtakarítást eredményező intézkedés kategória

A táblázatban bemutatott öt legnagyobb megtakarítási összeget eredményező intézkedések típusai 470 483 GJ-t eredményeztek, mely 268 projekt által valósult meg. Ez a teljes mennyiség 62%-a, a projekteket illetően pedig 49,5%.

Az épületszerkezeti megtakarítások által eredményezett 620 GJ (0,08121%) a HEM-modulban szereplő megtakarítások 1 százalékát sem éri el.

„Nem csak nagy és komplex beruházások”

A nyilvántartás adattartalmának egyike a feltöltött adatstruktúra szerinti szabad szövegezésű „Intézkedés neve”, mely leírja az intézkedés megvalósítójának a magyarázatát, míg a második csoport az intézkedés kategóriája, mely alapján a fenti kategóriaelemzést is elvégzi a riport.

Ezen intézkedések általában nem mondhatók szokványos elemeknek, mégis a cégek saját működésük és üzletmenetükből fakadó sajátos megoldások lehetnek. Ilyen például a home office és annak ösztönzése, a közösségi használatára történő ösztönzés, a gazdaságos vezetéstechnikai oktatás és az e-számla bevezetése is. Ezek a példák jó alapot szolgálnak arra, hogy nem csak nagy és jelentős technikai beruházások által, hanem kisebb, de mégis az adott vállalat működésével szinkronban is lehetséges hatást gyakorolni az elfogyasztott energia mennyiségére.

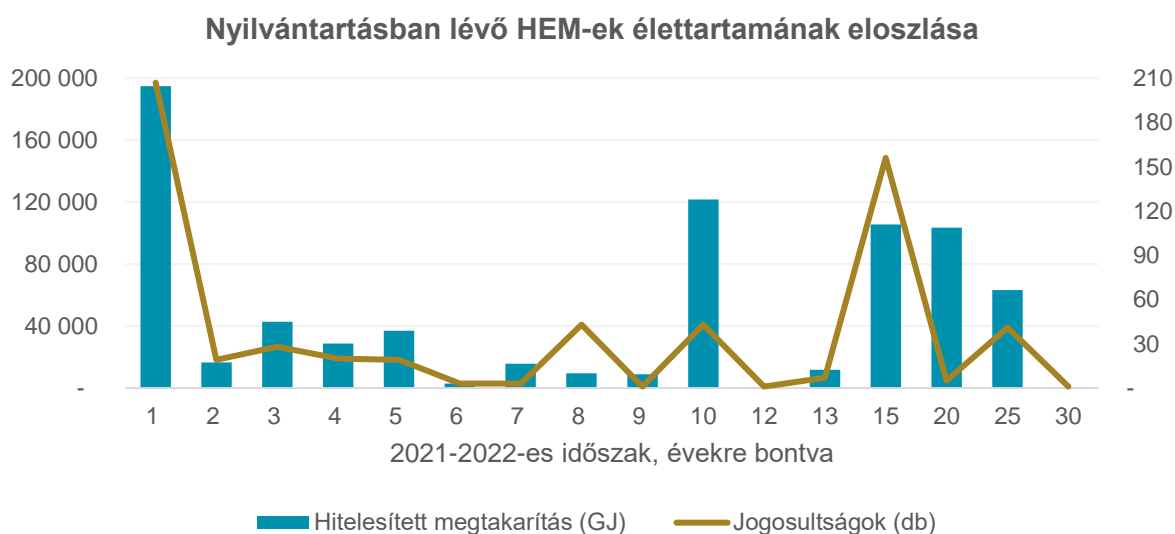
A szemléletformálással kapcsolatos és egyéb közvetett intézkedések egyelőre nem képezik jelentős részét a megtakarításoknak, azonban látható törekvés a szereplők részéről ezek alkalmazására.

A nyilvántartásba 541 elfogadott projekt került bejegyzésre. Az öt legnagyobb energiamegtakarítási mennyiséget eredményező projektekből (TOP 5 projekt) 3 esetben több jogosult között került felosztásra a hitelesített mennyiség. **A TOP5 projekt egyébként 194 004 GJ megtakarítást eredményezett,** intézkedések kategóriáját tekintve a következők:

#	Intézkedés kategóriája	Megtakarítás [GJ]
1	4203 - Ipari folyamatok - Gőz – Egyéb	95 782
2	2104 - Épületgépészet - Fűtési rendszer - Hőszivattyú beépítése	30 372
3	4401 - Ipari folyamatok - Termelési folyamatok - Gyártó, termelő eszköz cseréje	24 123
4	5204 - Szállítás - Teherszállítás – Egyéb	22 051
5	4404 - Ipari folyamatok - Termelési folyamatok - Egyéb	21 676

A rendszerbe 36 olyan projekt került bejegyzésre, amelynek több első jogosultja van, ilyen közös HEM-ekben összesen 60 szereplő érintett, ami az eddig aktív szereplők (189) 32%-át jelenti. A nyilvántartásba bejelentett 541 projekt október 31-én 597 jogosultságra oszlik.

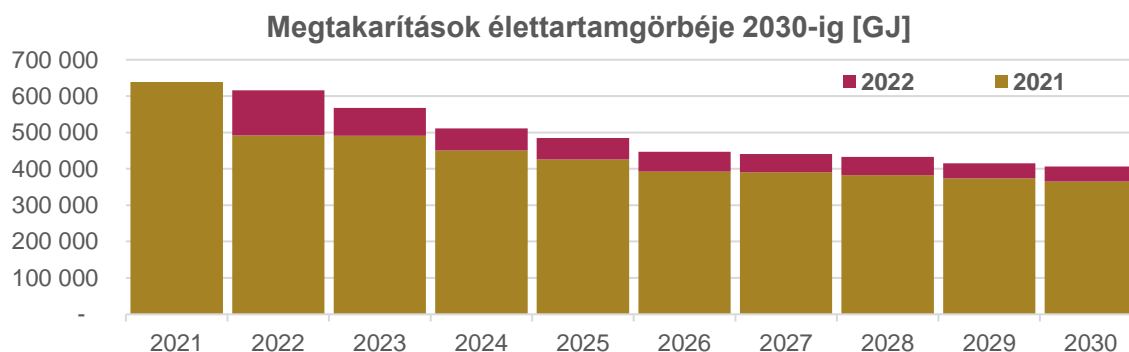
5.4. Intézkedések élettartama

12. ábra Intézkedések megoszlása élettartam szerint

A hazai kötelezettségi rendszerben a kötelezettség mértéke évente kerül meghatározásra. Az energiahatékonysági beruházások ösztönzése érdekében került bevezetésre az előteljesítés lehetősége. Az adott évi kötelezettség teljesítése feletti többlet energiamegtakarítás elszámolását teszi lehetővé a következő évre vonatkozóan másfélszeres szorzóval. Ehhez szükséges feltétel, hogy az intézkedés hitelesített időtartama legalább három év⁷ legyen. **Ezért a HEM-ek egyik fontos, a tagállami célok teljesítésében kritikus jellemzője az adott intézkedés élettartama.**

Az 1-3 éves élettartammal bíró beruházások az energiamegtakarítások 33%-át, tehát 254 204 GJ-t tesznek ki. Tehát a 3 év feletti élettartammal bíró beruházások az energiamegtakarítások 67%-át teszik ki, összességében pedig **az energiamegtakarítások több mint fele (53%, 406 211 GJ) legalább 10 éves élettartamú.** Átlagokat tekintve a 3 év feletti, komplexebb beruházások több energiamegtakarítást eredményeznek intézkedésenként, ez is alátámasztja az előteljesítési szorzó beruházás ösztönző hatását.

13. ábra Kumulált megtakarítások élettartam szerint

Az intézkedések megvalósulását és élettartamát figyelembe véve, a rendszerben **nyilvántartott megtakarítások közel 5 PJ-nyi (4,96 PJ) kumulált megtakarítást jelentenek**

⁷ Ehat. tv. 15/D. § (4) bekezdés

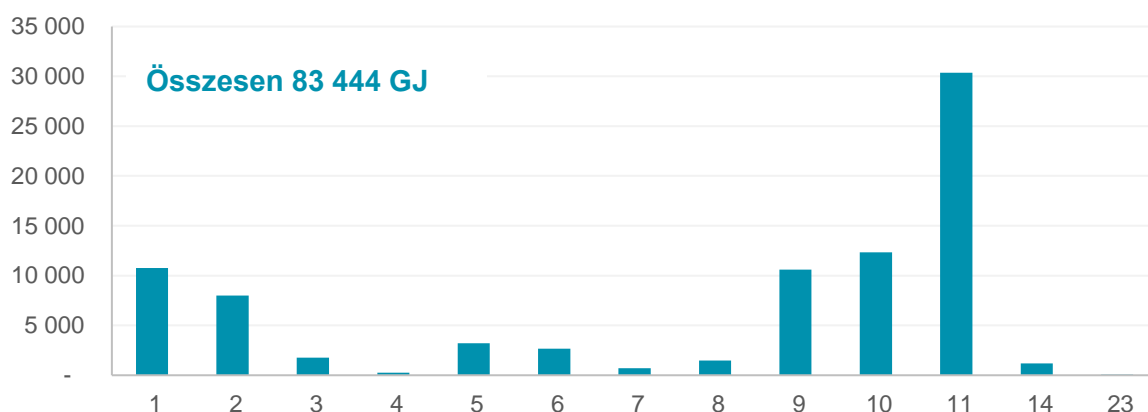
2030-ig, amivel a szakpolitikai célkitűzésként megfogalmazott 88 PJ-os megtakarítás 5,7%-a teljesül.

5.5. Korai csere

Korai csere esetén az adott berendezés a hasznos élettartamának lejárta előtt kerül lecserélésre. Ilyen esetben a lecserélt berendezés hasznos élettartamának lejáratáig a lecserélt berendezés és az új berendezés energiaigény különbségéből számítható az éves energiamegtakarítás értéke.

A korai cserék vizsgálatának fókuszában az adott intézkedéseknek a meghatározott élettartamhoz mért időbelisége a kérdés. **A csere egy lejárat előtt teljesített intézkedést, plusz elszámolható energiamegtakarítást jelent a felhasználónak.** A korai cserénél felmerülő elszámolt megtakarításnak ösztönzőleg kell hatni és a beruházások irányába kell terelnie a felhasználót, hiszen jelenértéken számolva és figyelembevéve a jelenlegi inflációs környezetet egyéb gazdasági változásokat/várakozásokat, nem lesz képes a jövőben egységnyi költségen egységnyi megtakarítást előállítani.

Hitelesített energiamegtakarítás korai csere élettartama alapján (GJ)

14. ábra Korai cserék hitelesített energiamegtakarítása korai csere élettartama alapján

A nyilvántartásban 75 korai cserét tartalmazó projekt szerepel, melyek között 1-23 év közötti korai cserék szerepelnek. Tehát az intézkedések során ennyi évvel a hasznos élettartam lejárta előtt lettek az eszközök kicserélve. **A nyilvántartásból kiolvasható, hogy nem domináns az ilyen jellegű hatékonyság növelés, hiszen a teljes mennyiség 11%-át tették ki eddig.** Mindezek ellenére a 11. évnél láthatunk egy kiugrást, ahol 30 372 GJ megtakarítást értek el korai cserén keresztül (mégpedig a 2104 - Épületgépészet - Fűtési rendszer - Hőszivattyú beépítése kategórián belül), ami **alátámasztja, hogy érdemi potenciál lehet ebben a típusú intézkedésben.**

5.6. Alternatív szakpolitikák igénybevétele

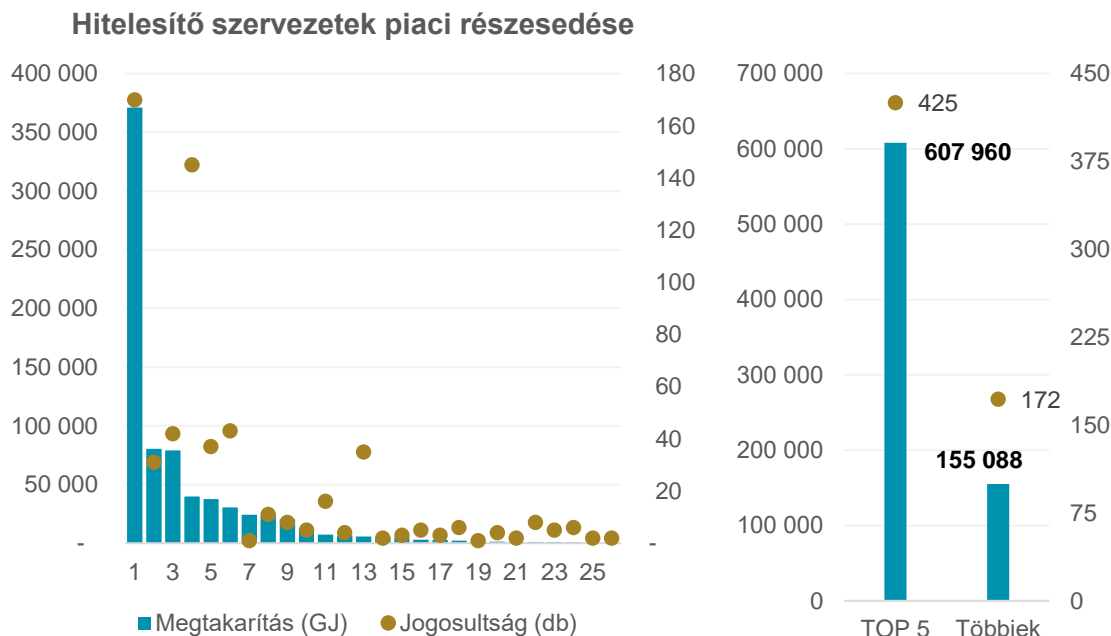
A 2022. október végéig jelentett 541 db intézkedésből 124 db 85,8 TJ megtakarítással támogatás igénybevételevel jött létre – ebből az 1-VNT szabály alkalmazásával csak 47,7 TJ számolható el EKR kötelezettség teljesítésére. Az alternatív szakpolitikákkal való kombinálás eseteit vizsgálva ki kell emelnünk, hogy pusztán az összes megtakarítás 6,3%-ánál jelent meg alternatív szakpolitikai hozzájárulás. Alternatív szakpolitikával való kombinálás esetén minden

cég igénybe vette a TAO adókedvezményt, illetve 1-1 cég VEKOP-ból származó támogatást és Fejlesztési adókedvezményt is igénybe vett. Egyelőre összesen 20 cég vont össze egyéb támogatásokkal az EKR-t, vegyesen kötelezettek és nem kötelezettek.

Az átlagos hitelesített energiamegtakarítás alacsony, melyből adódóan egyelőre nem látszik jelentős EKR piaci potenciál a számok alapján az alternatív szakpolitikai intézkedések ötvözéséből. **A nyilvántartás adataiból levonható, hogy a szereplők elkötelezettek az energiamegtakarítást okozó beruházások és a tényleges energiafelhasználás csökkentése mellett támogatások igénybevétele nélkül is.**

6. Hitelesítő szervezetek

Az auditáló szervezetekre vonatkozó szabályoknak és előírásoknak köszönhetően **83 db szervezet van a jogszabály szerinti névjegyzékben**. A nyilvántartás tételesen tartalmazza minden projekt esetén a hitelesítést végző hitelesítő szervezet kódját.

15. ábra Jogosultság mennyiség és darabszám szerint

A felsorolt szervezetek közül, a 83-ból mindössze 26 cégnek jelent meg hitelesítése a nyilvántartásban 2022. október 31-ig. A TOP 5 szervezet hitelesítései a mennyiségek 80%-át lefedi. A jelenlegi jogosultságok számát tekintve ez 425 db, ami az összes jelenlegi jogosultságnak nagyságrendileg a háromnegyede (71%-a). Ebből egyértelműen látszik, hogy a TOP5 hitelesítő szervezetek olyan nagy projektek által elért energiamegtakarításokat hitelesítettek, melyek jelentős és a katalógus intézkedéseknél magasabb értékű energiamegtakarításokkal bírtak.

A hitelesített mennyiségek összegénél a skála 103 GJ-tól egészen 371 164 GJ-ig terjed. Markáns, hogy a mindössze 31%-os aktivitás mellett is mekkora szélsőségek jelennek meg a hitelesítői piacon is, akárcsak a kötelezetti oldalon.

A 2030-ig tartó időszak során exponenciálisan növekedő kötelezettségek mértéke mellett a jelenlegi aktív hitelesítő szervezetekre jelentősebb munkateher hárul. Ezért fontos feladat lehet a jelenleg nem aktív hitelesítő szervezetek elérése és a rendszerbe való bevonása.

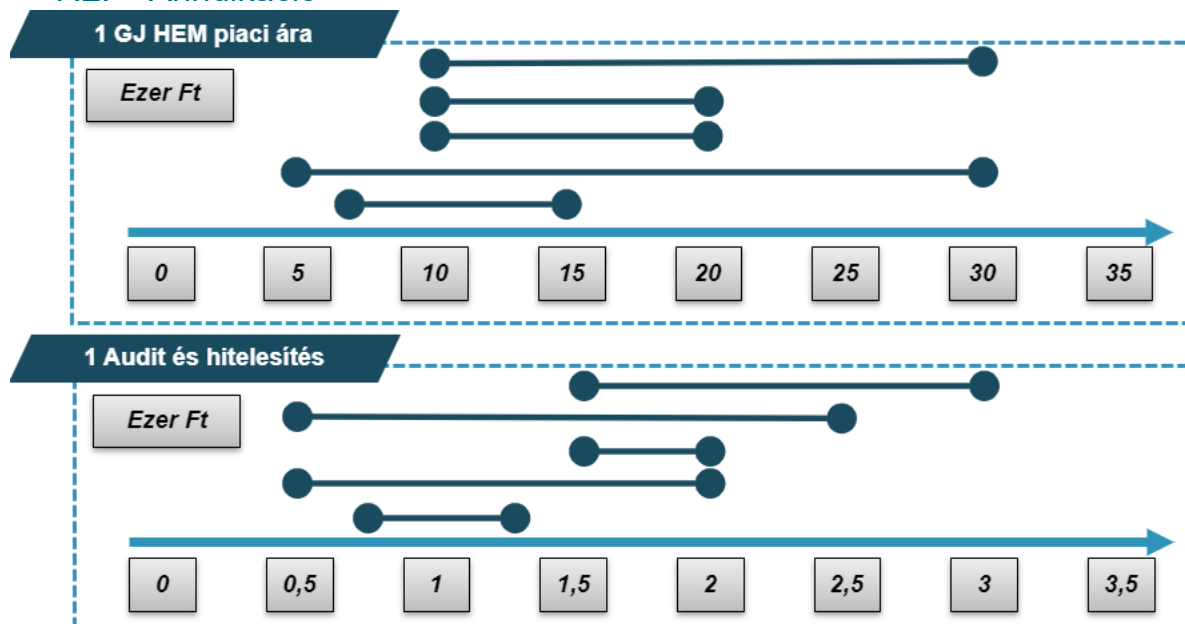
7. A kötelezettségek teljesülése, átruházása és ár indikációk

7.1. Átruházás

A nyilvántartás alkalmas az átruházások kezelésére és nyomon követésére is. **Az adatok alapján az első négy hónapban összesen 84 326 GJ-nyi, 75 projektet érintő HEM jogosultság cserélt gazdát. 3 kötelezett és 23 nem kötelezett cég ruházta át a megtakarításokat. Az átruházások során 69 kötelezett került jogosultként bejegyzésre. A rendszerben volt olyan HEM is, mely többször is jogosultat cserélt.** A tranzakciók vizsgálata alapján a gyakorlatban a másodlagos piac három elkülönülő felhasználási módja azonosítható:

- Költségminimumra törekvő (kis)kötelezett:**
 Egy kisebb kötelezett egy eladótól, három projektből vásárolta meg pontosan a 2021-2022-es kötelezettségének megfelelő mértéket a vélhetően legolcsóbb, 1 éves megtakarításokból. Az eladó két teljes projektet és egy projektből a vevő kötelezettségéhez szükséges fennmaradó részt adta el.
- Előrelátó kiskötelezett:**
 Két kiskötelezett is kb. másfélszeres mennyiséget vásárolt a kötelezettségéhez képest egyaránt 15 éves élettartamból, mely alkalmas az előteljesítésre is. Itt az egyik kötelezett nem vette meg a teljes mennyiséget és a tranzakció eredményeként került „feldarabolásra az érintett HEM”
- Portfóliókezelést végző (nagy)kötelezett:**
 Végül vannak vegyesen saját és vásárolt HEM-ekkel gazdálkodó szereplők, például az egyik legnagyobb jogosult 15 éves HEM-ek vásárlásával került többletbe, mely alapján vélhetően előteljesítéssel tervez.

7.2. Árindikáció

16. ábra Ár indikáció a piaci szereplők visszajelzései alapján

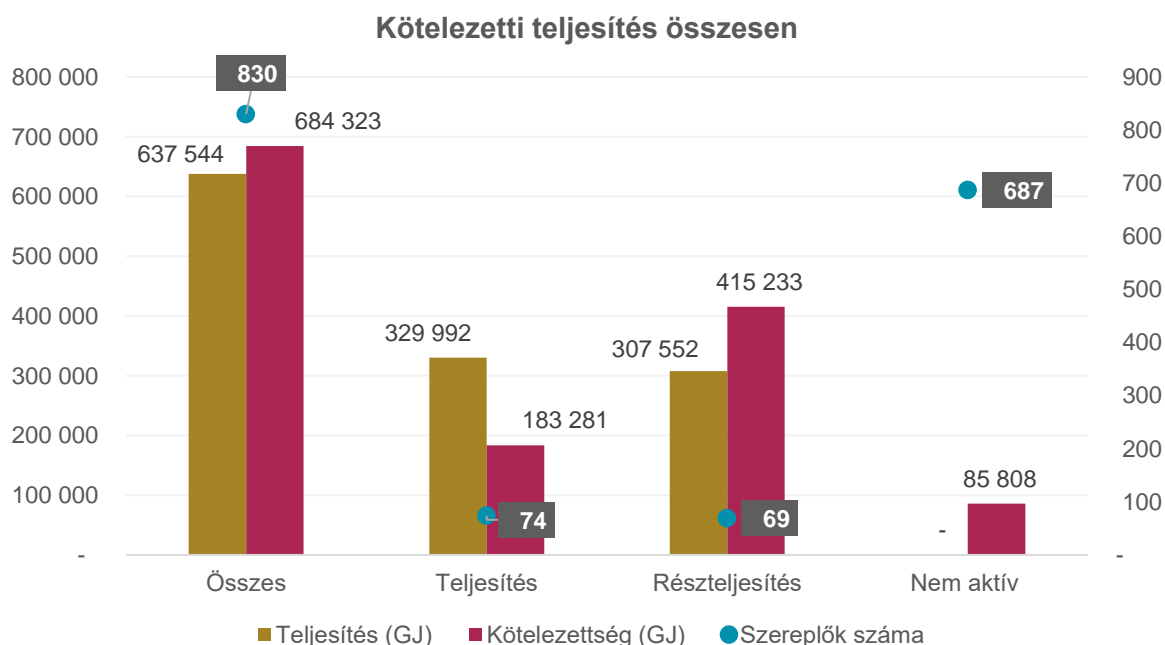
A HEM-ek adásvétele, ahogy az átruházás alfejezetben is bemutatuk, egyelőre főként bilaterális alapon, a másodlagos piacon zajlik. **Mivel jelenleg nem létezik szervezett másodlagos piac, így az árazásra vonatkozóan nem elérhető megbízható árindikáció.**

A piacmonitoring riport előkészítéseként lefolytatásra került kötelezetti és hitelesítő szervezeti interjúk alapján anonim árindikációk alapján jelenleg a HEM ~5 és 20 ezer Ft/GJ⁸ közötti értékkel rendelkeznek, míg a hitelesítő szervezetek a hitelesítést 500 és 3000 Ft/GJ közötti áron végzik el. Minden indikációt adó szereplő elmondása alapján az árakat jelentősen befolyásolja a projekt mérete, az audit típusa és egyéb piaci tulajdonságok is⁹.

7.3. Kötelezettségek teljesülése

A nyilvántartás már említett 82 %-os eredménye időarányosan az éves teljesülés felettinek¹⁰ tekinthető. **A 830-ból mindössze 143 kötelezett neve mellett szerepel HEM jogosultság és ebből a 143-ból 74 cég már (túl)teljesítette a saját kötelezettségét.** A határozatban megállapított 183 281 GJ helyett 80%-kal magasabb értéket, 329 992 GJ-t teljesítettek ezek a cégek.

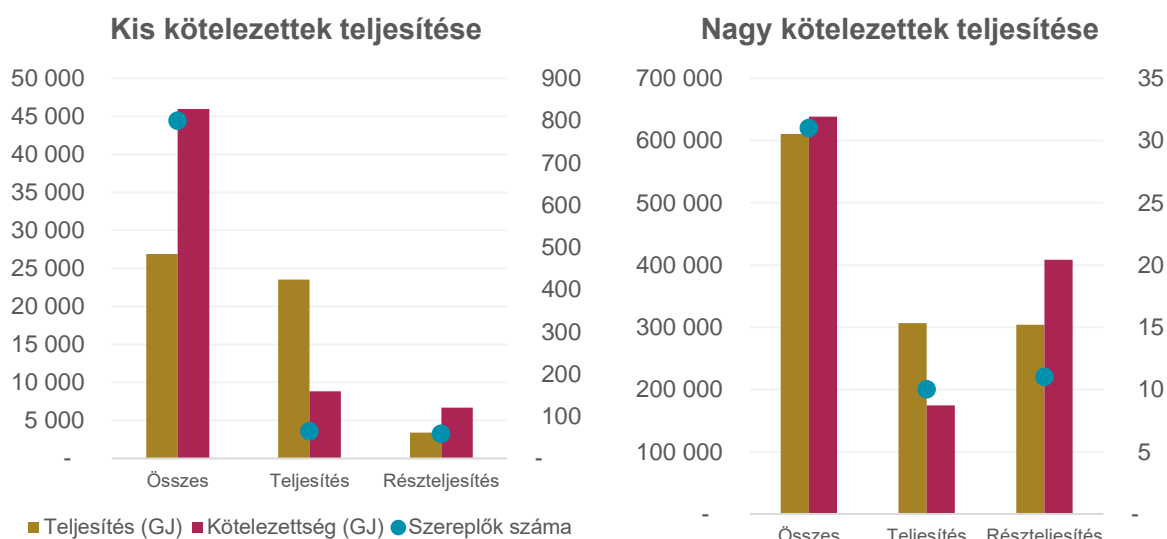
A kötelezettségek teljesülésénél a riport nem feltételezi sem a másfélszeres szorzó, sem a bankolhatóság alkalmazását tekintettel arra, hogy ezek piaci alapú döntések. Ebből adódóan a lenti teljesülések a másfélszeres szorzó alkalmazása miatt egy várható minimum értéket jelentenek, ettől jobb lehet a valós teljesülés.

⁸ Ezek nem súlyozott átlag szerinti árak, így lehetséges, hogy a szélső ár tartományban csak egy tétel került értékesítésre, de nem kizárható, hogy akár több is.

⁹ Ilyen piaci folyamat lehet az időszaktól hátra lévő idő, a hitelesítői szereplők aktivitása és számos egyéb tényező is.

¹⁰ Az időszak hónapjait és mennyiségeit arányosítva.

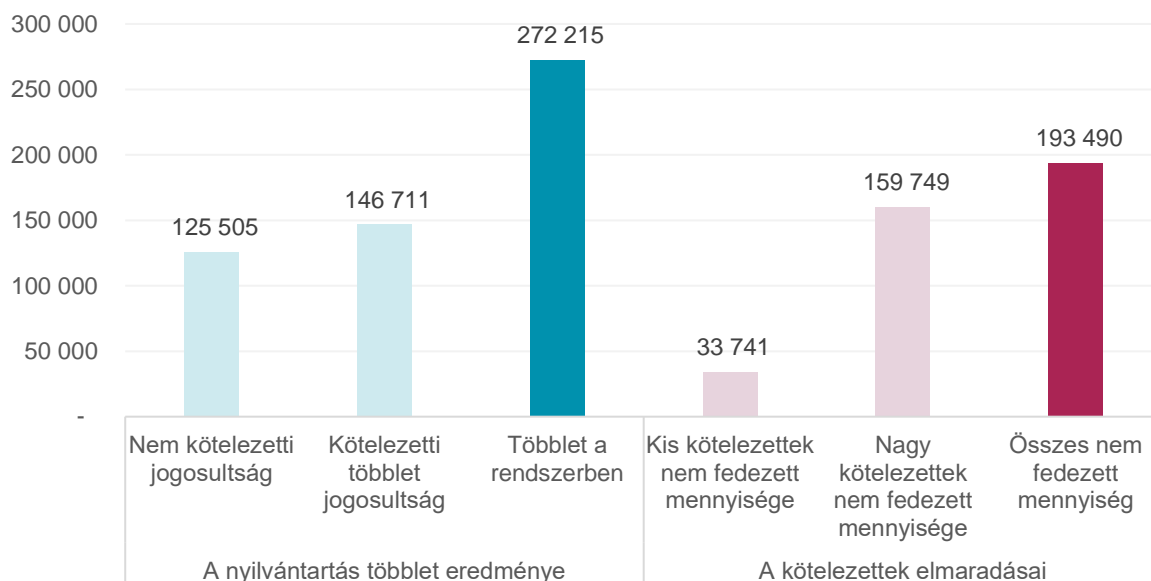

17. ábra Kötelezeti teljesítés

A 799 kis kötelezett közül 122 entitás, mindössze 15 % vált hitelesített energiamegtakarítás jogosultjává. A kis kötelezeti összmenyiségből (45 980 GJ) 59 %, 26 921 GJ teljesült 2022. október 31-ig. A vizsgált időszakban 64 cég teljesítette a teljes kötelezettségi mennyiséget. A nagyoknál ezek az arányok másként alakulnak. A 31 nagy kötelezett közül 21 cég, vagyis 68% vált hitelesített energiamegtakarítás jogosultjává, valamint nagy kötelezeti összmenyiségből (636 343 GJ) 96%, 610 623 GJ teljesült. **A vizsgált időszakban a teljes kötelezettségi mennyiség 10 cég törzsszáma mellett szerepelt, 306 456 GJ összegében.**

A 122-ből 74-en a rájuk szabott kötelezettséget túlteljesítették a nyilvántartás szerint, míg a maradék 48 csak közelíti azt. Végül a kötelezettségek teljesítése tekintetében fontos, hogy **egyelőre 193 490 GJ kötelezettség nincs fedezve, mellyel szemben 125 505 GJ nem kötelezeti és 146 711 GJ kötelezeti többlet jogosultság állhat.** Ez elméleti szinten a másodlagos piacon 193 TJ kereslet mellett 272 TJ kínálatot eredményez.

Nyilvántartás és kötelezettségek alapján azonosítható további másodlagos piaci potenciál (GJ)

18. ábra Kötelezettek fedezeti szintjeinek bemutatása

A nyilvántartás hatékony eszköz azáltal, hogy az időszak során is naprakész adatokat tartalmaz és így vizsgálhatóvá válnak a teljesített mennyiségek. Egyértelműen látható, hogy a 799 kis kötelezett esetén az előírt 45 980 GJ kötelezettség teljesüléséhez a nem teljesített kötelezetteknek még szinte az egész mennyiséget (pontosan 81%-ot) be kell szerezniük, elő kell állítaniuk az első időszak zárásáig.

Összefoglalva látható, hogy 2022. október 31-re, **a nyilvántartás indulása után 4 hónappal láthatóvá váltak az EKR eddigi eredményei.** Ezek alapján összességében a szakpolitikai céloknak megfelelő ütemben halad a rendszer, **az első két évre elvárt mennyiség 112%-a már befolyt a rendszerbe,** egyúttal az élettartamokat figyelembe véve közel 5 PJ-nyi kumulált energiamegtakarítást jelentenek a nyilvántartott hitelesített energiamegtakarítások 2030-ra.

8. EKR másodlagos piaci kitekintés

Fontos mérföldkövet jelenthet a jövőben a törvény szerinti szervezett másodlagos piaci kereskedés, mely lehetőséget teremt a kötelezetteknek egy transzparens piacon, átlátható árjegyzés mellett teljesíteni a kötelezettségeiket, emellett pedig a teljes piac, így a bilaterális ügyletek számára is felhasználható és a költséghatékonyságot támogató árjelzést ad.

A szervezett piac fontos funkciója emellett a kereslet és kínálat párosítása, további lehetőséget ad a nem kötelezettek piacra lépésére, ösztönzést a tapasztalt kötelezettek túlteljesítésének (fent tárgyaltaknak megfelelően a fedezetlen kötelezettségek fele kínálatként megjelenhetne a 2022. október 31-i adatok alapján).

A 2030-ig tartó időszak során és az exponenciálisan növekvő elvárások miatt kritikus lesz, hogy a megtakarításokat nem csak saját beruházások által, hanem vásárlásból, a piacról is be lehessen szerezni.